

BASIN BÜLTENİ

4 Eylül 2019

TÜRKon/hb/19-24

TÜRKONFED ve İPM'nin hazırladığı 'Kent-Bölge: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler Raporu'nun İzmir sonuçları açıklandı:

“YENİ VE GÜÇLÜ BİR TÜRKİYE HİKAYESİ, YEREL VE MERKEZİ YÖNETİMİN İŞBİRLİĞİ İLE YAZILABİLİR”

Yerelden başlayacak yeni bir kalkınma modelini tartışmaya açan TÜRKONFED ve İPM işbirliği ile hazırlanan ‘Kent-Bölge: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler Raporu’nun, İzmir’e özel sonuçları, BASİFED desteği ve EGİAD ev sahipliğinde düzenlenen toplantı ile açıklandı.

Toplantının açılışını yapan TÜRKONFED Başkanı Orhan Turan, sürdürülebilir kalkınma için yerel yönetimlerin rolünün irdelendiği Kent-Bölge: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler raporunda risklerin nasıl fırsata çevrilebileceğine ışık tutmayı hedeflediklerini söyledi. Orhan Turan, “Kent-Bölge’ kavramına, ikinci raporumuzla ‘yerel kalkınma-yerel yönetimler’ ilişkisiyle yeni bir bakış açısı getiriyoruz. Yerel kalkınma ve ekonomi için yerel yönetim ve merkezi yönetim işbirliğinin geliştirilmesi ile yeni ve güçlü bir Türkiye hikayesinin de yazılacağına inanıyoruz” diye konuştu.

4 Eylül 2019 – İzmir / Kent-Bölge kavramı ile yerelden başlayacak yeni bir kalkınma modelini 2017 yılında tartışmaya açan Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) ve İstanbul Politikalar Merkezi (İPM), yerel kalkınma- yerel yönetimler ilişkisine dikkat çektiği ikinci raporu ‘Kent-Bölge: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler’in İzmir ili sonuçlarını açıkladı.

Batı Anadolu Sanayici ve İş İnsanları Dernekleri Federasyonu (BASİFED) desteği ve Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) ev sahipliğinde düzenlenen toplantının açılış konuşmaları İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan, BASİFED Yönetim Kurulu Başkanı Seda Kaya Ösen ve EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Aslan tarafından yapıldı.

Toplantıda, İPM Proje Koordinatörü Ayşe Köse Badur moderatörlüğünde düzenlenen “Kent-Bölge Kavramı: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler ve İzmir Örneği” paneline ise İPM İstanbul Politikalar Merkezi Direktörü Prof. Dr. Fuat Keyman, KONDA Genel Müdürü Bekir Ağırduz ve İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Koray Velibeyoğlu katıldı.

Tunç Soyer: “İzmir küllerinden yeniden doğacaktır”

Toplantının açılış konuşmasını gerçekleştiren İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, Türkiye’nin Kentlerinden Kentlerin Türkiye’sine tanımının çok doğru olduğuna dikkat çekerek, şunları söyledi: “İlk kez 2015 yılında Paris’te global sorunla ilgili yerel yöneticilerin davet edildiği bir zirve yapıldı. Birleşmiş Milletler, her 15 yılda bir uygulanmasını desteklediği kalkınma hedeflerini koydu. 2015 yılından 2030 yılına kadar tamamlanması gereken 17 hedef vardı. 2016 yılında, 20 yılda bir düzenlenen Habitat zirvelerinde Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri masaya yatırıldı.

Yeni kent gündemi adıyla bir ajanda konuldu. Tüm dünyada kentlerin öneminin anlaşıldığı, öneminin arttığı bir döneme girildi. Kentleri keşfetmeye başlıyoruz. Kentler ülkelerden daha kuvvetli algılara sahip. İzmir'in hak ettiği yerde olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu bir kader değil, tersine İzmir'in tarihte yaşadığı dönem hak ettiği bir dönemdi. Şimdi elimizde daha fazla güç var. Bugün yeniden ihya edilecek İpek Yolu'nun İzmir üzerindeki etkisinin çok daha güçlü olmasını sağlamak mümkün. İzmir'in küllerinden yeniden doğması ve itibar kazanması mümkün.”

Orhan Turan: “Kentler ve yarattıkları artı değer, ülkelerin geleceğini belirleyecek”

Günümüz dünyasında küresel rekabetçilik ve sürdürülebilir kalkınmanın kodlarının yeniden yazıldığına dikkat çeken **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan**, geleneksel modellerin artık tarihe karıştığını ve ülkelerin, teknolojinin sağladığı avantajla dijitalleşmede özgün reçeteleri devreye aldığına hatırlattı. “Artık rekabetçilik ve marka liginde sadece ülkeler yarışmıyor. Kentler, bölgeler, sektörler ve işletmeler; ülkelerinin rekabetçilik ve marka gücünü artırmak için kora kor bir mücadele içindeler. Kent-Bölge’lerin öne çıktığı ekonomik, siyasal ve toplumsal bir kalkınma modeline doğru geçiş söz konusu diyen **Turan**, 21. yüzyıl dünyasının pek çok açıdan ‘kentlerin dünyası’ olacağını söyledi.

Turan, sözlerine şöyle devam etti: “Kentlerin kalkınması, öncelikle çevresindeki bölgeler ile ülkemizin kalkınmasına da pozitif bir etki yaratacaktır. Kentimiz, ne kadar yüksek katma değer yaratırsa, ülkemiz de o ölçüde bundan yararlanacaktır. Kentlerimizin kendi dinamiklerini ve potansiyellerini keşfetmeleri önem kazanıyor. Katılımcı ve kapsayıcı bir anlayışla, yerelde bulunan tüm aktörlere büyük sorumluluklar düşüyor. Ortak akıl ve ortak vizyon ile kentlerimizde; yerel, kamu, özel sektör, akademi ve sivil toplum ile birlikte karar verecek mekanizmaların oluşturulması gerekiyor. Yerel kalkınma ve ekonomi için yerel yönetim ve merkezi yönetim işbirliğinin geliştirilmesi ile yeni ve güçlü bir Türkiye hikayesinin de yazılacağına inanıyoruz.”

Konuşmasında ülkemizin sürdürülebilir ekonomik büyümesinin, “orta gelir tuzağı” sorununu aşmaktan geçtiğine vurgu yapan **Turan**, “Bu tuzağın aşılmasında “Bölgesel Kalkınma Ajansları”nın yanı sıra “Bölgesel Yatırım Bankaları”nın kurulması, yerelin ekonomik dinamiklerinin canlanmasını sağlayacaktır. Orta gelir tuzağından kurtulup, kapsayıcı ekonomik büyüme dinamiği yakalama hedefimiz, daha katılımcı ve kalıcı bir demokrasiye kavuşma hedefiyle örtüşmektedir” dedi.

Seda Kaya Ösen: Artık ülkelerin değil marka şehirlerin ön plana çıktığı bir çağdayız

BASİFED Yönetim Kurulu Başkanı Seda Kaya Ösen de yaptığı açılış konuşmasında İzmir'in, 8 bin yıllık geçmişi, liman kenti olmasının yarattığı kozmopolit nüfus yapısı ve batıya dönük yüzü ile sadece Türkiye'nin ve Ege'nin değil, Akdeniz coğrafyasının en önemli kentlerinden biri konumunda olduğunu söyledi. **Seda Kaya Ösen** şöyle devam etti: “Artık dünyada ülkelerin değil marka şehirler ön plana çıktığı bir çağı yaşıyoruz. Bölgeye öncülük eden, çevresini destekleyen, bölgesindeki diğer kentlerle kurduğu koalisyonlarla, uluslararası kentlerle işbirliği ile ön plana çıkmış kentlerin zamanındayız. Özellikle yerel yönetimlerde katılımcılık ve iyi yönetim, insan odaklı yaklaşımla, kentin sanatsal birikimini de sürekli geliştiren bir vizyona sahip, bununla beraber kentin çeperinde ve merkezinde bulunan kaynakları, tarımsal üretimi ve belki de en önemlisi bilgiyi en etkin şekilde kullanan kentler dönemindeyiz.”

Mustafa Aslan: “Şehrimize katkıda bulunan bu raporları çok önemsiyoruz”

Konuşmasında, İzmir'in kent-bölge oluşumunun en net görülebileceği metropoliten alanlardan biri olduğunu belirten **EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Aslan**, şöyle devam etti: “İzmir, tarihsel olarak sadece Ege'nin değil, Akdeniz'in de bir parçasıdır. Akdeniz bölgesinde kendisi gibi diğer kadim liman kentleri ile güçlü bir ekonomik ve sosyal bağ kurma kapasitesine sahiptir. Siyasal destek, kurumsal gelenek, mali imkânlar ve kurumsal kapasite anlamında güçlü bir yerel yönetime sahibiz.

İzmir ayrıca ticaret ve sanayi odaları ve diğer ekonomik örgütler nezdinde önemli bir temsil gücüne ve etki etme kapasitesine sahiptir. Bu doğrultuda hayli örgütlü ve temsil gücü yüksek siyasal, ekonomik ve mesleki çevrelere ev sahipliği yapmaktadır. Tüm bunların bir sonucu olarak da son dönemde ulusal alanda nitelikli insan göçünün merkezi haline gelmiştir. TÜRKONFED’in kentler bağlamında Türkiye’nin iktisadi ve idari sorunları üzerinde çalışmak, çözüm üretmek ve konuyu farklı bir bakış açısıyla kamuoyuna açmak üzere hazırladığı raporlar kentimize değer yarattığını düşünüyorum.”

“İzmir, nitelikli insan kaynağı gücünü kendine çeken ender kentlerden biri”

TÜRKONFED, kentler bağlamında Türkiye’nin iktisadi ve idari sorunları üzerinde çalışmak ve çözüm üretmek üzere ilk raporunu, 2017 yılında “Kent Bölge: Yerel Kalkınmada Yeni Dinamikler: Türkiye’nin Kentlerinden Kentlerin Türkiye’sine” adıyla yayınlamış ve 12 öncü şehri ele almıştı. Raporda, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, İzmir, Konya, Samsun, Van, Adana ve Mersin illerinin ekonomik-sosyal-kültürel potansiyelleri ele alınmış, riskler ve fırsatlar tespit edilmişti.

‘Kent-Bölge: Yerel Yönetimde Yeni Dinamikler Raporu’nda ise İzmir, Konya, Adana/Mersin ve Van illeri derinlemesine ele alınarak, kentlerin rekabetçiliğini artıracak şekilde yerel kalkınmaya ve yerel yönetimlere odaklanıldı. Raporun Adana-Mersin bölümünün ardından açıklanan ikinci fazı olan İzmir bölümüyle, kentte ‘yerel kalkınma-yerel yönetim’ ilişkisinin fotoğrafı çekilerek, riskler ve fırsatlar belirlendi ve öneriler sunuldu.

Buna göre, Osmanlı’dan günümüze Ege’nin bereketli topraklarının dünyaya açıldığı nokta olan İzmir’in Türkiye’nin her zaman en gelişmiş ve en renkli kentlerinden biri olduğu belirtilen raporda, şu önerilere yer verildi: “İzmir’in sanayi, tarım ve insan kaynağı alanlarındaki bu canlılığı özellikle 1980 sonrası küreselleşme dönemi ile birlikte görece azalmaya başlamıştır. Oysa İzmir nüfusu, konumu, ekonomik altyapısı ile mazereti olmayan kenttir. İzmir’in en güçlü yanlarından birisi de yerel aktörlerin yüksek örgütlülüğünün yüksek olmasıdır. Buna mukabil, bu yerel aktörlerin kentin geleceğine dair belirleyici olacak politikalar konusunda uzlaşmaması onun en kırılgan yanıdır. İzmir’de yerel yönetimin merkezi hükümetten farklı oluşu hem kentin ihtiyaçlarının giderilmesini geciktirmekte hem de vizyoner bir atılımın gerçekleştirilmesine engel olmaktadır. Oysa İzmir bugün nitelikli insan gücünü kendine çeken ender kentlerden birisidir. İzmir’in başta hizmetler olmak üzere nitelikli insan gücü ve yüksek teknolojiyi birleştirecek uzmanlaşmış niş alanlarda kendini geliştirebilmesi kentin sadece ülkemizde değil, tüm Akdeniz’de güçlenmesine imkan tanyacaktır.”

KENT-BÖLGE: YEREL YÖNETİMDE YENİ DİNAMİKLER RAPORU İZMİR SONUÇLARI

Bölgenin Güçlü Yönleri:

- Kent-bölge oluşumunun en net görülebileceği metropoliten alanlardan biridir.
- İzmir uluslararası düşünce kuruluşlarının ve basınının da dikkatini çeken bir kenttir.
- Tarihsel olarak sadece Ege’nin değil, Akdeniz’in de bir parçasıdır.
- İzmir ve Manisa arasındaki yakınlaşma metropoliten alanı genişletmekte ve bu hem kent içi hem de kentler arası ulaştırma projeleri ile pekişmektedir.
- 2000’li yıllarda sanayi üretiminde görece daha yüksek teknoloji ve örgütlenme becerisi gerektiren alt dallara doğru odaklanma eğilimi ortaya çıkmıştır.
- Ticaret ve sanayi odaları ve diğer ekonomik örgütler nezdinde önemli bir temsil gücüne ve etki etme kapasitesine sahiptir.
- 1990’lı yıllardan bu yana sayıları hızla artan gönüllü girişimci dernekleri kentte zengin bir örgütlenme deneyimine sahiptir.
- Son dönemde ulusal alanda nitelikli insan göçünün merkezi haline gelmiştir.

Kırılganlıklar:

- Nüfus, eğitim, coğrafi konum, ekonomik altyapı gibi kıstaslar açısından “mazeretsiz” bir kent olsa da 2000’ler döneminde ekonomik potansiyelini tam anlamıyla kullanamamıştır.

doğrudan etkilenmektedir.

- Yatırımlar bağlamında beklediği desteği merkezi hükümetten görememektedir.
- Yerel yönetim çerçevesinde ortaya çıkan iktidar ilişkileri hayli karmaşık bir yapıya sahiptir.
- 2000'lerde imalat alanındaki kayıplar, yüksek getirili hizmet sektörü alt dallarındaki atılımlarla telafi edilememiştir.

Riskler:

- Kentsel yönetim alanındaki mutabakat eksikliği, birbirinden kesin biçimde ayrılmış ittifak öbeklerinin doğmasına neden olmaktadır.
- Kentteki yerel yönetim ile yerel aktörlerin beraber hazırladığı planlama ile hükümet çevrelerinin kentin hassasiyetlerini öncelik haline getirmediği ekonomik perspektif arasında önemli farklılaşmalar ortaya çıkmaktadır.
- Kamu yatırımları hakkındaki tercihlerin homojen bir seyir izlememesi ve kimi zaman da önemli kamu yatırımlarının geciktirilmesi söz konusudur.
- Kentin sahip olduğu mekânsal, toplumsal ve kültürel cazibeye karşılık gelecek oranda yüksek nitelikli hizmet alt sektörleri mevcut değildir

Fırsatlar:

- Hayli örgütlü ve temsil gücü yüksek siyasal, ekonomik ve mesleki çevrelere ev sahipliği yapmaktadır.
- Yerel aktörler arasındaki çatışma ve müzakerelerin açıklık kazandığı bir politik kültüre sahiptir.
- Ekolojik kaygılar etrafında örgütlenen bir toplumsal muhalefet giderek etkinliğini arttırmaktadır.
- Siyasal destek, kurumsal gelenek, mali imkânlar ve kurumsal kapasite anlamında güçlü bir büyükşehir belediyesine sahiptir.
- Metropoliten alana ve yakın çevresindeki illere hizmet veren bölgesel bir merkez konumundadır.
- Özellikle son iki yıl içinde başta İstanbul olmak üzere nitelikli iş gücünü oluşturan bir kesim kente göç etmektedir.
- Dinamik bir nüfus yapısına sahiptir; kırsal kesimden ve ülkenin diğer köşelerinden göç almaya devam etmektedir.
- Akdeniz bölgesinde kendisi gibi diğer kadim liman kentleri ile güçlü bir ekonomik ve sosyal bağ kurma kapasitesine sahiptir.

TÜRKONFED Hakkında: Çatısı altında 29 federasyon ve 251 dernek üzerinden 25 bin iş insanı ve 40 bine yakın şirket yer alan TÜRKONFED, üye tabanı ile toplam (enerji dışı) dış ticaretin yüzde 83'ünü, tarım ve kamu dışı kayıtlı istihdamın yaklaşık yüzde 55'ini sağlamaktadır. İstanbul, Batı Anadolu, Marmara ve İç Anadolu, Trakya, Batı Karadeniz, Orta Karadeniz, Orta Anadolu, Kuzey Anadolu, Doğu Karadeniz, İç Anadolu, Güney Ege, Doğu Marmara, Batı Akdeniz, Doğu Akdeniz, Güney Marmara, Çukurova, Kuzey Marmara, Doğu ve Güneydoğu Anadolu, Güneydoğu, Zafer, İpekyolu, Kapadokya, Mevlana, Doğu, Serhat, Dicle ve Fırat Sanayici ve İşadamları Federasyonu'nun yanı sıra Sektörel Dernekler Federasyonu, Moda ve Hazır Giyim Federasyonu, Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonu da TÜRKONFED üyeleridir. TÜRKONFED, Avrupalı KOBİ'lerin çatı örgütü olan ve 12 milyon firma ve 55 milyon çalışanı temsil eden Avrupa KOBİ Birliği (SMEunited) üyesidir.